

Izhaja vsaki dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink)
v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Kranju, St. Petru, Sežani, Novejšini, Sv. Luciji, Tolminu,
Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
CENE OGLASOV se računajo po vrstah (široke 73 mm. visoke
24 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink;
za oglasne, zabavne, poslanice, oglase denarnih zavodov
po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 5 K. vsaka na-
daljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
po 40 stot. — Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave
„Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasiló političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. —, na
naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na ureništvo lista. Nepravilna
pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom)
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik
konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-branilnični račun št. 841-652.
TELEFON šte. 1157.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

BRZOJAVNE VESTI.

Katastrofa Lloydovega parnika „Imperatrix“.

TRST 25. Danes zjutraj je ravnateljstvu Lloyd dospel iz Kaneje brzojavka Lloydovega agenta, ki se je na parniku „Castore“ udeležil rešilne akcije za parnik „Imperatrix“. Glasom te brzojavke je rešenih vseh 20 potnikov, častniki ladije in šarže izvzemši tretjega strojevodje Martinuzzi-ja, ki so bili vsprejeti deloma na italijansko, francosko in rusko starijsko ladijo, deloma na parnik „Castore“ ter odvedeni v Kanejo. Od moštva je utonilo 39 oseb, med temi 8 arabskih kurjačev, katerih mrena pa niso doslej še znana. „Imperatrix“ je popolnoma izgubljena, ves tovor, izvzemši mali del je uničen. Glasom ukaza avstrijskega konzula ostane „Castore“ do jutri v Kaneji ter odpelje potem dalje potnike in moštvo.

Kabinetna pisarna cesarjeva je bila takoj obveščena o vsebini te brzojavke.

TRST 25. Povodom katastrofe parnika „Imperatrix“ je došlo Lloydovemu ravnateljstvu mnogo izkazov simpatij iz tu- in inozemstva, med temi brzojavke ministra za trgovino dr. Pošta.

Cesar je ukazal potom kabinetne pisarne, da se mu poroča o nesreči.

TRST 25. Iz Kaneje je ravnateljstvu Lloyd dospel poročilo, da odpelje jutri zjutraj parnik „Castore“ v Trst z vsemi potniki, častniki in moštvom. Potniki ponesrečenega parnika „Imperatrix“ odpotujejo dne 3. marca v Bombaj z parnikom „Afrika“. Lloydov agent v Kaneji poroča, da je razpoloženje med potniki zelo mirno. Častniki in moštvo so v trenutku nevarnosti pokazali svojo hladnokrvnost in poglavito so pazili na to, da so bili najprej rešeni potniki. Kaj je zakrivilo nesrečo, ni še znano. O tem se bo izvedelo še le kaj zanesljivega, ko se bodo izjavili častniki. Tukaj menijo, da se je parnik „Imperatrix“ po noči v megli in viharju oddaljil od svojega kurza ter zadel ob skalo.

TRST 25. Iz Kaneje poročajo, da je avstroogerski generalni konzul zaslial častnike parnika „Imperatrix“. Potniki in moštva se ni zaslialo, ker silijo potniki na odhod. Vseled tega bodo zaslialni v Trstu pri kompetentni oblastni. O načinu, kako da je na parniku štrideset oseb ponesrečilo, ni še doslej došlo točno poročilo. Bržkone so se ponesrečenci po noči skušali sami od sebe rešiti, mené, da so blizo kopna, a so pri tem utonili.

TRST 25. Izmed oseb, ki so utonile povodom katastrofe parnika „Imperatrix“ se nahajajo tudi nastopni: Iz Trsta: Martinuzzi Alojz, Kuret Mihael, Tosolini Henrik Bandl, Peter, Val de Castel Karol, Decolle Ivan, Gagliardo Gustav, Miršić Josip, Velensik Albert, Masutti Ivan, Mazzilai Vinko, Marić Ivan, Sandrini Leopold; Mauro Josip iz Kopra, Košir Fran iz Kamnika.

Pogajanja med staro in mladočehi.

PRAGA 25. Narodna stranka (staročeska) je imela sinoči shod, na katerem se je poročalo o takratnem rezultatu pogajanj glede koncentracije českih strank. Čeravno ni prišlo do željene zveze vseh strank, je staročeski volilni odbor predlagal, naj se zopet prične pogajanja z mladočehi, da se pri predstojateljih državno in deželnozborskih volitvah prepreči cepljenje in da se doseže način za skupno postopanje ter da pride pri volitvah po razmerju do sporazuma.

Ogrska poslanska zbornica.

BUDIMPEŠTA 25. Zakonski načrt glede zbeljanja položaja vojaških udov in sirot je bil vsprejet v tretjem čitanju. Posl. Heder-vary (stranka neodvisnosti) je poročal v imenu imunitetnega odseka o napovedanem kršenju imunitet od strani posl. Lengyela. O poročilu je zbornica sklenila, da ni imuniteta prekršena. Zbornica je vsprejela predlog imunitetnega odseka. — Pri razpravah o peticijah glede davčne reforme in uvedbe samostalnega carinskega ozemlja je posl. Lovasz (stranka neodvisnosti) izjavil, da prihajajo peticije za uvedbo samostalnega carinskega ozemlja iz najrazličnejših ljudskih krogov, kar je dokaz zato, da zahteva to skoraj vsa dežela. Z ozirom na to, da se v prihodnjem mesecu odloči, pride li sploh do nagodbe ali ne, je predlagal, naj izroči peticije vladi, da jih upravlja.

Ministrski predsednik dr. Wekerle je izjavil, da priobči načrt davčne reforme tekem poletja. V okviru te reforme se popravi tudi kataster. Uvedba progresivnega davka je ena izmed točk programa vlade. Pri glasovanju je bil vsprejet predlog poslanca Lovacz-ja. (Živahni klici: Živio samostojni carinski tarif!) Na to je bila razprava prekinjena. Ministrski predsednik dr. Wekerle je z ozirom na to, da se bo jutri vršila ministrska konferenca o neki zelo važni stvari, ki bo trajala ves dan, predlagal, naj bo prihodnja seja poptnjem. Nadalje je predlagal, da se naprosi

predsednika, naj potem zopet kliče sejo, ko pripravi odsek dovolj gradiva za zbornico. Zbornica je v tem smislu sklenila. Na to je bila seja ob 2 uri zaključena. Prihodnja seja poptnjem.

Napad na vlak.

BUDIMPEŠTA 25. Neka organizirana tatinska banda tridesetih mož je napadla danes budimpeštansko-estergomersko vicinalno železnico. Zajezdili so tir, vsled česar se je moral vlak, v katerem je bil en vagon poln premoga, ustaviti. Osebe so tatje razgnali z revolverji, nekatere, ki so hoteli braniti, so pa zvezali. Na to je banda razložila 60 kvintalov premoga, ki se je nahajal v vagonu ter ga odpeljala. Doslej so ujeli šest roparjev.

Protestni shod vseučilišnih dijakov v Zagrebu

ZAGREB 25. Danes predpoludne se je na vseučilišču vršil shod, ki ga je obiskalo okoli 600 dijakov. Na shodu so bile sklenjene tri resolucije, od katerih se ena izreka za ločitev od Rima. Dijaki so potem v demonstracijskem obhodu šli k poslopju sabora, kjer so klicali: Živela glagolica! Deputacija dijakov se je na to podala k predsedniku sabora ter mu sporočila sklep shoda, glasom katerega se pozivlja sabor, da črta iz proračuna vse točke, ki so postavljene za cerkev.

Hrvatski sabor.

ZAGREB 25. Na današnji seji je zbornica nadaljevala proračunsko debato. Posl. dr. Pavelić je imel govor, v katerem je med drugim skušal dokazati, da niso Srbi v Hrvatski pravzaprav Srbi, marveč Romuni. Govornik je skušal to trditev dokazati z različnimi citati iz zgodovine. Avstrija hoče po znanem motivu „divide et impera“ pomnožiti število narodnosti v monarhiji. — Tako je nastalo ilirstvo, bosnjaštvo, in v novem času srbstvo. — Koalicija smatra reško resolucijo za veliko delo. Govornik meni pa,

da bo to zvršilo s katastrofo. Govornik se je konečno izjavil proti proračunu. Nato je nastopila pavza. Ko je bila zopet otvorena seja, je posl. Sisavac opisal, kako so se vršile volitve po Khuen-Hedervaryjevem sistemu ter se je posebno bavil z veksacijami, katerim so bili izpostavljeni kandidati srbsko-radikalne stranke.

Atentat na francoskega senatorja.

PARIZ 25. Policijski prefekt Lepin je prejel danes o polnočni brzojavko, da je na njegovega brata inženirja Reymonda v Baku streljal neki delavec z revolverjem. Stanje Reymondovo je opasno, vendar ne brezupno. Senator Reymond, brat ranjenega inženirja, je sinoči odpotoval v Rusijo.

Profesor Martens v Rimu.

RIM 25. Kralj je vsprejel danes v privatni avdijenci profesorja Martensa. Razgovorjal se je z njim o haaški konferenci in o programu, o katerem se bo na tej konferenci razpravljalo. Ob enem je izrazil nado, naj bi konferenca vspela.

Cerkveni boj na Francoskem.

PARIZ 25. Nadškojfe iz Pariza, Lyona in Bordeauxa so, kakor poroča „Siecle“ pozvali k sebi škofo njihovega področja, da jim sporočijo navodila došla iz Vatikana.

PARIZ 25. Iz Rima poročajo, da je kardinalski kolegij imel štiriurno posvetovanje, na katerem se je določil skupni akcijski načrt za slučaj, da pride do končnega preloma med francosko vlado in duhovščino. Škof Marsiljski se je nasproti nekemu poročevalcu izrazil zelo pesimistično ter izjavil, da hoče vlada očividno potisniti duhovnike v zagato, da eventualno zapre cerkve. Najbrž se v bližnji bodočnosti pojavi potreba, da bo treba urediti privatno službo božjo.

Za mandžursko železnico.

NEW-YORK 25. New-Yorška „Times“ poroča, da je Japonska naročila 50.000 to-

nelat jeklenih vozov za mandžursko železnico, ki se imajo takoj ukrcati.

Kuga.

CARIGRAD 25. V Džedi se množe slučajji kuge. Vsak dan je 5 do 6 slučajev. Med romarji ni bilo še nobenega slučajja.

Ponesrečeni parnik „Berlin“.

BEROLIN 25. Iz Roterdama poročajo, da so včeraj vsled pomanjkanja in mraza umrle štiri izmed 15 oseb, ki so bile rešene z razbitega parnika „Berlin“.

HOEK van HOLLAND 25. Na razbiti ladiji „Berlin“ so našli drugih 15 trupel, med temi truplo nekega otroka. Trupla oseb, ki so pripadale posadki, odpeljuje n. Angležko, drugi bodo pokopani tukaj. Pred pogrebom se jih bo še fotografiralo, da se jih identificira. Med identificiranimi se nahaja otrok rodbine Wenberg, potnika A. Ravik in dr. Ernest Schickhold in kolikor se meni, pevke Bertram.

HARVICH 25. Parnik „Vienna“ je dospel semkaj s 15 nadaljnjimi mrličmi s parnika „Berlin“, vsled česar se je število tukaj izkrcanih mrličev pomnožilo na 36.

Cesar Viljem.

BEROLIN 25. Cesar Viljem se poda danes predpoludne v Potsdam obiskat nadvojvodinjo Izabelo in princesinjo Emanuel Salm.

Rop v državni zakladnici.

ČIKAGO 25. Tribuna poroča, da je bilo v zakladnici Združenih držav v zadnjem tednu ugrabljenih 200.000 dolarjev. O tatovih ni nikakega sleda.

Pogajanja med Rusijo in Japonsko.

PETROGRAD 25. Pogajanja med Rusijo in Japonsko se nadaljujejo uradnim potom, kajti po Božiču ni bilo nikakega službenega sestanka. Bile so samo ustmene razprave. Nobeno vprašanje ni še rešeno. Vendar je opaziti, da sta obe stranki pripravljene skleniti pogodbo na temelju realnih koncesij,

Deželni zbor tržaški. — Volilna reforma.

Nastop slovenskih poslancev proti krivicam volilnega načrta.

Ob 10. uri in četrt predpoludne je bilo včeraj otvoreno zasedanje tržaškega deželnega zbora. Prisotnih je bilo 43 poslancev. Naši so bili v polnem številu. Opravičila sta svojo odsotnost poslanca Perco in Mayer. Predsedoval je deželni glavar dr. Scipio Sandrinelli. Vlado je zastopal vladni svetnik A. Lascia. Po običajnem nagovoru je deželni glavar predstavil vladnega zastopnika, a za tem se je spomnil pokojnega bivšega deželnega poslanca inženirja Turek-a. V znak sožalja so poslanci vstali. Istotako so vstali v znak sožalja, ko je deželni glavar takoj na to omenil grozne nesreče, ki je zadela Lloydov parnik „Imperatrix“.

Za tem je deželni zbor z uprav avtomobilsko hitrostjo rešil vseh prvih 15 točk dnevnega reda. Le pri točki 8., to je „predložitev proračuna deželnega šolskega zaklada za leto 1907.“, je poslanec dr. Slavik izjavil: „Kakor smo glasovali proti bilancam prejšnjih let, tako bomo glasovali tudi proti proračunu za tekoče leto, in to vsled tega, ker naše opravilne zahteve po šoli ne najdemo odmeva in ker so tisoči naših otrok puščeni brez slovenske šole!“

Da je bila hitrost, s katero je deželni zbor rešil prvih 15 točk dnevnega reda, res uprav avtomobilska, je v dokaz, da so bile vse te točke rešene tekem 21 minut. Seja je bila otvorena ob 10 uri in 15 minut, a ob 10 uri in 36 minut je bil deželni zbor že rešil rečenih 15 točk.

Na to je bila prečitana spomenica socialno-demokratske stranke, ki vsebuje in predlaga drugi načrt volilnega reda. Ko je bila spomenica prečitana, se je oglašil za besedo poslanec

dr. Slavik. Predlagal je, naj bi se ravnokar prečitana spomenica izročila v proučevanje posebnemu odseku, ki naj se izvoli nalasč v to svrhu in ki naj bi bil sestavljen iz 10 poslancev in sicer iz dveh od vsakega štirih mestnih volilnih razredov in dveh okoliških zastopnikov. Ta odsek naj bi proučil spomenico in poročal tekem petih dni. Naj se torej odgodi razprava o načrtu za volilni red za teh pet dni, a tekem tega časa naj se izvrše druga dela. Govornik je dejal, da sta bila že predložena dva volilna načrta, ali oboja sta bila taka, da nista mogla biti potrjena. Naj se sedaj resno napravi načrt, ki bo vsprejemljiv. Deželni glavar je bil obljubil socialistični stranki, da bo predlagani načrt objavljen pravočasno, v svrhu, da ga lahko vsakdo prouči in izjavi o njem svoje mnenje. In res je bil načrt priobčen pravočasno. S priobčenjem tega načrta, se je istega izročilo splošni kritiki in se je dalo obenem razumeti, da se bo jemalo v poštev eventualne koristne nasvete. Izvoli naj se torej predlagani odsek

in naj se spomenico izroči temu odseku, da jo prouči in deželnemu zboru poroča. S tem se vsaj pokaže, da se je hotelo storiti vse, kar je bilo možno.

Poslanec Zanolli, kakor poročevalec deželnega odbora, je pobijal predlog poslanca Slavika. Dejal je, da se ne čudi, če predgovornik kaže toliko spoštovanja do socialistične stranke, pač pa da se čudi, da išče predgovornik v spomenici iste stranke povoda, da predlaga odgoditev razprave o predlaganem volilnem načrtu. Predlog se mu zdi istotako čuden, kakor bi bil čuden predlagani odsek. Sicer se je o predlaganem načrtu že dovolj razpravljalo po listih.

Poslanec dr. Venezian je izjavil, da se deloma pridružuje predlogu posl. Slavika, a ne v smislu, naj se sestavi poseben odsek in naj se spomenica izroči istemu. On predlaga jednostavno, naj se spomenica izroči v proučevanje deželnemu odboru.

Posl. dr. Rybář se je izjavil proti predlogu dr. Veneziana. „Če se bo to — je dejal — že danes razpravljalo o načrtu volilnega reda, ki ga predlaga deželni odbor, in če se morda istega tudi vsprejme, potem ne vem, čemu naj bi se spomenica socialistične stranke in načrt volilnega reda, ki ga v spomenici predlaga ta stranka, izročal v proučevanje deželnemu odboru?“ Na to je odgovoril poročevalec Zanolli, rekši, da ni umel, ali pa, da ni hotel razumeti, kar je rekel poslanec dr. Slavik. „Tu ne gre več za razpravljanje v predlaganem odseku o načrtu ki ga predlaga deželni odbor, ampak da isti odsek razpravlja o načrtu, ki ga predlaga socialistična stranka.“ Običaj vseh parlamentov je — je dejal govornik — da se take predloge in v tako važnih stvareh jemlje resno v poštev, da se take predloge proučuje in da se za taka proučevanja imenujejo posebni odseki. Rekel je dalje, da so bile že večkrat storjene velike pogreške radi nepravilnosti, radi prevelike naglice, tako na primer se je bil v seji mestnega sveta o razpravi proračuna vsprejel predlog mestnega svetovaleca dr. Mracka, ki je predlagal črtanje nekaterih postavk, ki so se tikale stroškov za neke cerkvene slovesnosti. A takoj v naslednji seji se je moralo popraviti storjeno pogreško in prekljicati storjeni sklep.

Poročevalec Zanolli je repliciral ter se pridružil predlogu poslanca Veneziana. Dejal je, da ni izključeno, da se kateri paragraf predlaganega načrta spremeni tekem podrobne razprave. Sicer pa da je načrt v velikem delu isti, ki je bil predlagan že leta 1902.

Poslanec dr. Slavik je dejal, da izročiti načrt, ki ga predlaga socialistična stranka, deželnemu odboru potem, ko bo

načrt, ki ga predlaga deželni odbor, že sprejet, ali odklonjen, bi bilo kakor da se hoče deželni zbor nerčevati iz načrta socialistične stranke. „Absolutno potrebno je — je dejal — da se načrt socialistične stranke natančno prouči in da se deželnemu zboru o njem poroča prej, nego se razpravlja o načrtu, ki ga predlaga deželni odbor, ker le tako bomo imeli gotovo podlago za razpravljanje. Ravno zato, ker je načrt deželnega odbora deloma isti, ki je bil predlagan leta 1902, ne odgovarja ta načrt modernim demokratičnim načelom. Leta 1902 so bili vendar le nekoliko drugačni časi: nismo na primer imeli splošne in enake volilne pravice za deželni zbor, kakor jo imamo danes. Storitve kakor vam jaz predlagam, in s tem pokažete — če ne! drugega — dobro voljo!“

Poročevalec Zanolli je zopet repliciral, skoraj z istimi besedami, kakor prej.

Poslanec Mazorana je dejal, da ne more umeti predloga, ki ga stavi dr. Slavik. „Imamo — je dejal — deželni odbor, kateremu je naloga, da proučuje ta predlog. Če bi sestavili za to poseben odsek, bi bila to nezaupnica deželnemu odboru. Načrt naj se torej, kakor je predlagal dr. Venezian, izroči v proučevanje deželnemu odboru!“

Poslanca dr. Rybář in Ivan Gorjup: „Da, a tedaj naj se danes ne razpravlja o načrtu, ki ga predlaga deželni odbor!“

Posl. Mazorana: „Naravno, da se ne more razpravljati danes, pa naj se socialistični načrt izroči deželnemu odboru, ali pa predlaganemu odseku.“

Posl. dr. Rybář: „Tu se ne gre za nezaupnico deželnemu odboru. A ker je deželni odbor sam sestavil načrt, ki ga predlaga, smem trditi z vso gotovostjo, da ne bo deželni odbor spremljal niti črke v svojem načrtu in torej ničesar vsprejel iz načrta, ki ga predlaga socialistična stranka. Poleg tega pa mi nismo zastopani v deželnem odboru in ne moremo tam uveljavljati svojih postulatov.“

Nato je posl. dr. Venezian — hoteč popraviti, kar je zakrivil posl. Mazorana tolmačivši njegov predlog tako, da če se izroči socialistični načrt deželnemu odboru se „naravno“ ne razpravlja o načrtu deželnega odbora — izjavil, da ni imel namena s svojim predlogom prejucirati, oziroma odgoditi razpravo o načrtu, ki ga predlaga deželni odbor. Dejal je, da ima predlog dr. a Slavika obstrukcionistični značaj.

Nato je deželni glavar stavil na glasovanje predlog dr. a Slavika, ki seveda ni bil vsprejet. Sprejet je bil pa predlog dr. a Veneziana.

Deželni glavar je nato predlagal, naj se razdelitev tiskanega poročila in zakonskega načrta o volilnem redu smatra za prvo čitanje

istega. Temu se je pa uprl posl. Ivan Goriup, ki je zahteval, naj se poroči na načrtu predlaga. To čitanje je trajalo skoraj 1/2 ure. Ko je nato deželni glavar otvoril splošno debato, se je prvi oglašil za besedo posl. dr. Rybar, ki je govoril približno takole: „Gotovo je značilno za tržaški zastop, da se ta zastop še le po preteku pol stoletja resno pripravlja na to, da preosnuje svoj zastoparilni red, ki je morda mogel odgovarjati gospodarskim in socialnim razmeram one dobe, ko je občina imela komaj 100.000 prebivalcev, od katerih je pa delavstvo tvorilo le manjši del. Dovolj je, če omenim, da tedaj še ni obstojal Lloydov arsenal. V oni dobi se je smelo ta volilni red označiti še celo liberalnim. V tem načrtu se je namreč podeljala volilna pravica vsem posestnikom nepriznanim, vsem trgovcem in vsem tudi malim obrtnikom, če so le plačevali bodisi tudi en sam novčič direktnega davka.“

Res je sicer, da sedaj predlagani načrt ni prvi poskus reforme tega volilnega reda: Predlagan nam je bil en načrt leta 1898, a drugi leta 1902. A oba ta dva načrta sta bila tako čudna, tako nasprotna zahtevam po pravičnem zastopstvu raznih gospodarskih, narodnih in socialnih interesov občine, da se sme skoraj sklepati, da oni, ki so ta dva načrta sestavili, niso imeli drugega namena, nego zavlačevati kar najdalje možno rešitev volilnega vprašanja.

Zalibog da, kakor se zdi, tudi sedaj predlagani načrt nima drugega namena, kajti izvzemši izključenost pluralitetne volilne pravice — ki jo je beležiti s zadovoljstvom — so vse ostale določbe tega načrta tako nazadnjaške in krivične, da se človeku zdi skoraj modern statut iz leta 1850. Jaz vem, da vspricho kategorične vladne izjave ni bilo možno vsprejeti načela o splošni in enaki volilni pravici; vendar bi bilo zastopstvo interesov lahko našlo modernerega in pravičnejšega izraza. Pri sestavljanju tega načrta se sprejelo ni nobenega sistemov zastopstva interesov — katera sistema sta sicer le dva —. Mesto tega nam načrt predstavlja nekaj mixtum compositum, prirejen ad usum delphini. Ni bil vsprejet sistem treh razredov, razdeljenih na podlagi cenzusa, kakor je bil vsprejet v razne občinske volilne rede. Niti ni bil vsprejet sistem grupiranja volilcev v kurije po skupnosti gospodarskih in socialnih interesov, kateri sistem je v veljavi v volilnih redih raznih deželnih zborov monarhije. Samo dve tendenciji se morati jasno razločevati v predlaganem volilnem načrtu. V prvi vrsti skušajo predlagatelji ne le ohraniti vladajoči stranki večino v bodočem mestnem svetu, ampak če mogoče pridobiti tej stranki absolutno nadvlado z izključenjem vsake in kakoršne si bodi opozicije v vseh volilnih razredih in vseh volilnih okrajih. Ker bi pa to jako težko vspelo v oči gled nameravanemu IV. volilnemu razredu, ima načrt v drugi vrsti očitno namen oropati slovensko prebivalstvo okolice še tistega borega narodnega zastopstva, ki ga je imelo dosedaj; kajti načrt napravlja naravnost nemožno izvolitev slovenskega zastopnika tudi v okolici.

Glede prve tendencije, namreč za ohranitev večine in če možno za pridobitev absolutne nadvlade, moram reči, da mi je popolnoma razumljiva, ker nikomur ne ugaja izgubiti kar že ima, in jaz bi v tem oziru ničesar ne očital večini, če bi ista imela toliko poguma, da bi to odkritosrčno priznala in bi ne skušala — kakor dela — da prikaže ta monstruozni načrt kakor najliberalnejši, najmodernejši mej vsemi volilnimi redi, ki so v zadnjih letih izšli iz raznih zakonodajnih fužin. In nič manj ne trdi deželni odbor — ne vem, če resno ali za šalo — v svojem poročilu tam, kjer označa svoj načrt kakor znatno boljši, kakor vsi drugi enaki, tudi v zadnjih časih izdani zakon.

Sedaj vprašam jaz, če se li nahaja v vsej naši državi ena država, v kateri se za volilno pravico v kuriji veleposestnikov zahteva cenzus najmanj 600 oziroma celo 1000 kron, kakor se zahteva za volilno pravico v nameravanem I. volilnem razredu? 1000 kron osebnega dohodninskega davka odgovarja letnemu dohodku 30.000 kron. Res je, da se je določilo cenzusa 600 kron nahaja že v starem statutu, ali ravno zato se je ta statut proglašal zastarelim in reakcionarnim, in to od vladajoče stranke same. V čem obstoja potem toliko hvalisani napredek? Se naj morda išče ta napredek v dejstvu, da se je razdelitev volilnih razredov na podlagi naravnost ogromnih cenzusov aplicirala tudi okolici, kjer dosedaj ta krasni sistem na srečo ni bil še v veljavi? Pa o tem hočem govoriti pozneje!

Omenim še, da tudi za II. razred zahtevani cenzus 100 oziroma 400 kton, stavi v jako čudno luč hvalisano demokratično mišljenje vladajoče stranke. In to velja v še večji meri za III. razred. Da, še več, v ta razred, ki bi imel biti nekaj dosedanjih IV. razred, bi ne spadali niti vsi volilci, ki so imeli volilno pravico v dosedanjem IV. volilnem razredu, kajti izključeni bi bili vsi tisti dosedanjí volilci, ki ne plačujejo najmanj 20 kron zemljiškega ali hišnega davka. To veliko število volilcev — veliko posebno v okolici — je torej oropano privilegirane pravice, ki so jo uživali do sedaj in je uvrščeno v razred nedavkoplačevalcev, s katerimi imajo zelo malo skupnosti v interesih.

Če se je hotela vladajoča stranka pokazati zares liberalno in demokratično, in če je hotela dati proletarcem zares pravično zastopstvo, bi bila morala podeliti IV. razred

njim samim in prepustiti davkoplačevalcem ostale 3 volilne razrede.

Da se prepričamo o ogromnosti cenzusov, ki jih zahteva predlagani načrt, je dovolj, da tega poslednjega primerjamo z volilnim redom, ki je bil leta 1900 izdan za Dunaj. Ta volilni red so dunajski socialisti jako napadali in grajali ter ga proglasili reakcionarnim in plutokracičnim. Sedaj pa pogledjmo, kakšne cenzuse določa dunajski volilni red. V prvem volilnem razredu imajo volilno pravico oni, ki plačujejo 200 K zemljiškega, oziroma 400 kron hišnega, oziroma 200 K osebnega dohodninskega davka. Naš načrt pa zahteva 600, oziroma celo 1000 kron; in pri tem je še beležiti, da so v svotah, ki so določene v dunajskem volilnem redu vsote tudi občinske doklade, dočim so pri nas izključene. Na Dunaju imajo volilno pravico v II. volilnem razredu vsi oni, ki plačujejo 40 K zemljiškega, hišnega ali osebnega dohodninskega davka, dočim se pri nas za ta razred zahteva 100, oziroma 400 K. Slednjič določa dunajski volilni red za III. razred 8 kron zemljiškega, hišnega ali obrtnega davka in 20 K osebnega dohodninskega davka, dočim se pri nas zahteva 20 kron tudi zemljiškega, hišnega ali obrtnega davka.

Če je bil proglašen plutokracičnim dunajski volilni red, kako naj se še le označi predlagani načrt, ki v Trstu od nekaterih kategorij volilcev zahteva celo 10 krat tolik cenzus, kakor je določen za prestolnico države.

A kaj naj se reče o prekrasni ideji, da se slepo aplicirajo tudi za okolico isti kriteriji, ki so predlagatelji vodili pri vstvarjanju mestnih volilnih razredov, in se zahteva torej v okrajih, v katerem prebivajo skoraj izključno mali posestniki, kmetje in industrijalni delavci, iste ogromne cenzuse, ki se jih mora proglašati pretiranim celo za tako važen trgovski emporij, kakor je tržaško mesto. Ta ideja bi se smela proglasiti za genijalno, če bi ne bil preveč očitiven nje namen, da se onemogoči okoličanom možnost izvoliti si svojim socialnim in narodnim interesom primerne zastopnike; tako jo pa moram proglašati za zlobno.

Kdor pozna, bodisi tudi le površno razmere naše okolice, ta ve, da prebivalcev z letnim dohodkom 30.000 K je v okolici morda kakih 15, a še od teh je najmanj 75% meščanov, ki imajo svoja trgovinska podjetja, svoje pisarne, sploh svojo gospodarsko rezidenco v mestu, a prihajajo v okolico le — spat. In to velja v velikem delu tudi za II. razred, ker tudi minimum 100, oziroma 400 K, ki ga zahteva načrt za ta razred, plačuje le malo število njih, večinoma meščanov, ki imajo vse svoje gospodarske interese v mestu. A da dokažem jasneje absurdnost ideje uvedanja v okolici istih kategorij volilcev, kakor so vstvarjene za mesto, si dovoljujem vprašati le, koliko odvetnikov, notarjev, inženirjev itd. ima rezidenco v okolici. In čeravno kak zastopnik teh kategorij stanuje v okolici, ni pa gotovo niti enega, ki bi imel v okolici svojo pisarno ali svoj trgovski sedež. In malemu številu teh oseb, ki so skoraj vsi meščani in ki jih ni več nego 50 do 60, se hoče dati nič manj, nego 4 mandate, a vsem tisočem ostalih volilcev se hoče dati samih 5 mandatov. V resnici je to jako moderen volilni red, iaspiriran po najčistejši demokraciji.

Absolutno nevsprejemljiva nam je tudi sestava III. volilnega razreda za okolico. Če se cenzus za ta razred v mestu določa na 20 kron, če se je za Dunaj določil cenzus 8 K kakor se more določiti cenzus 20 K za našo bedno okolico? S tem cenzusom bi bili izključeni iz III. razreda skoraj vsi kmetje zgornje okolice in tudi večina malih posestnikov spodnje okolice. Ravno na podlagi načela o zastopstvu interesov moramo vstrajati pri zahtevi, da se davkoplačevalci sploh izključijo iz IV. volilnega razreda, in da se ta razred prepusti nedavkoplačevalcem.

III. razred je pa za nas nevsprejemljiv še iz nekega drugega razloga, to je namreč zato, ker so v ta razred vsoti tudi takozvani „cittadini“. Tudi če ne govorim o dejstvu, da so „cittadini“ anahronizem v modernem mestu (omenim naj vam slučaj, da današnji prvi „cittadino“ (župan) ni bil „cittadino“, ko je bil izvoljen), ne govorim torej o tem, nam je znano da sedaj vladajoča stranka nam imenovati toliko „cittadinov“, kolikor jih potrebuje, da zadobi večino volilnem razredu. Državnozbornske volitve leta 1900 so nam pokazale, česa je vsega zmogneta stranka, ki si nadeva naslove napredna, narodna, demokratična bogve še koliko lepih naslovov.

Mi torej zahtevamo za okolico dva sama volilna razreda, in sicer enega za davkoplačevalce, a drugega za nedavkoplačevalce. Vsako drugo rešitev tega vprašanja bomo smatrali kakor zlobno nasilje na škodo okolice. Glede števila zastopnikov, zahtevamo, da se nam jih določi 12 (dr. Venezian: „Premalo!“ — dr. Rybar v odgovor na ta mejklic: „Če nam jih daste več, bomo zadovoljni!“ — Veselost.)

Nato je govornik pobijal zahtevo po triletnem bivanju, določbo o relativni večini in druge take krivične določbe.

Iz vseh teh razlogov, ki sem jih ta navedel — je nadaljeval — moramo mi namerovano volilno reformo proglasiti za nevsprejemljivo.

S predlagano razdelitvijo volilcev okolice v volilne razrede se namerava le zmanjšati

število njenih pravih zastopnikov na same tri. Proti temu atentatu na našo narodno posest bomo mi protestirali z vsemi našimi močmi, in bili bi strahopetci, če bi se ne branili z vsemi sredstvi, ki so nam na razpologo. Nadejam se pa, da se tudi mej vami nahajajo močje, ki se ne bodo pustili voditi edino le po strankarskem fanatizmu, in v tem važnem trenutku vam prizivjam v spomin vašo slavno zgodovino, posebno ono heroičnega italijanskega probujenja, iz katere zgodovine morete črpati pouk, da tlačenja, nasilja in tiranije niso še nikdar mogle zadušiti narodnega čustva, marveč, da so ga vselej le okrepčale, ga vspodbudile in ga vnele tudi do eksplozije tlačenih sil.

In mi Slovenci smo mlad narod in polživljenjske sile. Udarci, ki ste ga nam namenili, ne bo dosegel, da bi mi izginili z obali jadranskega morja. A mogel bi priti dan, da se krivice, ki ste jih že storili in ki jih hočete storiti na našo škodo, da se te krivice, pravim, obrnejo proti vaši stranki, in morda tudi proti vaši narodnosti.“

Slednjič je izjavil, da bo on se svojimi kolegi glasoval za prehod v podrobno debato, a da bo tekom debate s kolegi stavljal spremeni-nejvalne predloge.

Na ta krasen, jednat govor dr. Rybara je odgovoril z jako dolgim govorom poročevalec deželne odbora posl. Zanolla. V svojem govoru je pobijal izvajanja dra. Rybara in hvalil na vse pretege predlagani načrt volilnega reda. Dejal je med drugim, da je deželni odbor, kakor je bila njegova dolžnost, izključil pluralitetno volilno pravico, in da je ravno vsled tega smel zahtevati višji cenzus v prvih treh razredih. Zaključil je svoj govor toplo priporočivši predlagani načrt.

Posl. Ivan Goriup je izjavil, da je v okolici le malo tako srečnih ljudi, ki bi plačevali toliko davka, da bi smeli voliti v I. volilnem razredu.

Poslanec dr. Slavik je pobijal izvajanja poročevalca Zanolla. Dejal je mej drugim: „Vi priznavate razliko mej mestom in okolico glede kulture in glede bogatstva ter nam na podlagi te razlike prisojate manj število zastopnikov. A ko gre za razdelitev volilnih razredov, izginja za vas tista razlika mej mestom in okolico ter pravite: Vsi smo enaki in na podlagi te enakosti aplicirate za okolico iste razrede in z istim cenzusom, kakor za mesto!“ Hvalil je izključenost pluralitetne volilne pravice: „A — dejal je — za to koncesijo niste smeli zahtevati plačila s tem, da ste določili višji cenzus za druge razrede!“

Ker se ni nihče več oglašil za besedo, je bila s tem zaključena splošna debata in je imel deželni zbor pričeti podrobno razpravo. Tu se je pa oglašil posl. dr. Venezian in predlagal, da se odloži podrobna razprava na prihodnjo sejo. Predlagal je ob enem, naj bi imel deželni zbor seje tri dni v tednu, in sicer v ponedeljek, v sredo in v petek, a to od 6. do 8 ure zvečer, in potem zopet od 9. ure zvečer do polnoči. „In če bodo hoteli gospoda iz manjšine — je dostavil — tudi do 7. ure zjutraj!“ A na to mu je eden naših poslancev odgovoril: „Zakaj pa ne?“

Seja je bila zaključena ob 1. uri in 10 minut popoldne.

Avstrija in Ogrska.

Na politično-gospodarskem obnebu Avstrije se zopet zbira temni oblaki. Viharna sapa podi te oblake od Budimpešte nad Dunaj. In še nekoliko časa, pa bo pljuskanje političnega dežja udarjalo v diplomatične obraze modrih avstrijskih državnikov na cesarskem Dunaju.

Zastoj! Kar se nima rado, to naj se loči! Po sili niti mož z ženo, ni žena z možem ne moreta živeti pod jedno streho. Tako je tudi z Avstrijo. A tako je tudi z Ogrsko, oziroma Hrvatsko. Torej — divorcusi! bi rekel Emil Zola Avstrijem in Madjarom, oziroma Hrvatom, ako bi bil Zola še živ in bi vedel, kako se ta dvojica, oziroma trojica... objemajo in poljublajo...

To pot so se Madjari pošteno ganili. Načrt, ki ga hočejo uzakoniti v ogrsko-hrvatski zbornici glede avstro-ogrskih in trgovske zveze, ki se ima korenito izpremeniti s pravo in pravilno trgovinsko pogodbo med Ogrsko-Hrvatsko in Avstrijo, je popolnoma porušil duševni mir in hladno mišljenje politično-gospodarskih avstrijskih možganov. Dunajska vlada je v največem škripcu. In ogrska vlada se to pot nikakor ne misli šaliti. Ona hoče za vsako cene, da se glavni avstro-ogrski tarif pretrese, potrdi in uzakoni kakor neodvisen ogrsko-hrvatski tarif.

Leta 1899 se je bilo doseglo med Avstrijo in Ogrsko sporazumljenje s tisto Szellovo formulo, na temelju katere moreta obe državi, Avstrija in Ogrska, ako ne bi tekom leta 1907 dosegli med seboj konečne politično-gospodarske pogodbe, svobodno in neodvisno vsaka za-se urediti in zasnovati svoje politično-gospodarske posle, po svoji volji in brez kakršnjega si bodi obzira. Ta trenotek je prišel sedaj. In rešiti treba sedaj to ogromno življensko vprašanje. Ali se torej Avstrija in Ogrska sporazumeta med seboj in poravnata vse obstoječe zapreke ali pa — v protivnem slučaju — potegne Ogrska s Hrvatsko počenši s 1. januarjem 1908 proti Avstriji svoje meje in uveljavi svoj samostojni in neodvisni carinski tarif. Vsporedno s tem bo morala seveda Ogrsko-Hrvatska urediti tudi

vprašanje užitnine. A ravno to bi spravilo avstrijsko vlado v največjo zadrego. Kajti Avstrija in Ogrska, ki teoretično tvorita in predstavljata jedno jedino carinarsko celoto, bi postali v praktičnem življenju dva raznovrstna in nejednaka faktorja glede na užitninske pristojbine.

Politično-gospodarske razmere v državi Habsburgovcev se nagibljejo na rob razsula avstro-ogrskega duvalizma. Kdor ni slep, ta mora videti, da so za Avstrijo in nje nemško hegemonijo nad nemškimi narodi prišli trnjevi in odločilni časi za trgovinsko likvidacijo vseh dosedanjih politično-gospodarskih zastankov in dubiozov. Rezultat novih volitev v Avstriji za državni zbor na temelju nove volilne pravice bo prva sveča-voščnica na politično-gospodarskem mrtvaškem odru Avstrije. Po glasovittem avstrijskem geslu: „Justitia regnum fundamentum“ zasije v električni luči drugo geslo, geslo božje pravice, geslo: *Unicuique suum!*

Adriaticus.

Hrvatski sabor za glagolico.

V seji hrvatskega sabora je minolega četrtka poslanec Zagorac (ki je duhovnik) naglašal važnost in pomen glagolice in pravice hrvatskega naroda. V istem saboru je predsednik Medaković minolega petka priobčil, da mu je iz Zadra došlo sporočilo, da so se tamkaj zbrali škofje, da se posvetujejo radi obrambe glagolice ter je zaprosil sabor, da ga pooblasti, da na sestank škofov pošlje to-le brzojavko: „Sabor kraljevine Hrvatske se z jednodušnim sklepom obrača do škofov Dalmacije, da najodločneje nastopijo v obrambo glagolice kakor svetinje in pravice vsega naroda.“

Sabor je jednoglasno vsprejel ta predlog in ga spremljal s klicem: *Zivela glagoljica!*

Drobne politične vesti.

Plače črnogorskih ministrov. Členi novega črnogorskega ministerstva so izjavili, da se zadovoljujejo s 6000 K plače. Ministerski predsednik bo pa dobival 8000 K; v to svoto so uračunjeni tudi stroški reprezentacije. Iz finančnih razlogov opustilo se je misel, da bi se kneževa prestolnica premestila v Danilov grad.

Nova ustava na Kreti. Vele-vlasti-pokroviteljice otoka Krete so odobrile novi načrt ustave, ki ga je izdelala Kretska narodna skupščina. Vrhovni komisar Zainis sklical je tem povodom za dan 5. marca narodno skupščino, kateri objavi to in pred katero položi prisego na ustavo. Takoj po tem bo spremenjena sedanja vlada. Nove volitve bodo meseca maja, a zbornica se sestane šredi junija.

Dnevne vesti.

Shod zaupnikov za kopersko-podgradski volilni okraj. Centralni volilni odbor za Trst in Istro je sklical za prihodnji četrtek, dne 28. t. m. ob 10 predp. v Kozino shod zaupnikov, ki se bo vršil v dvorani gostilne g. Ivana Šiškovića. Shod se bo bavil s prašanjem organizacije in kandidature za ta okraj. Vabila so že razposlana, a za slučaj da se je pismo na pošti izgubilo, naprošeni so vsi, ki se želijo shoda vdeležiti, da se na dan shoda oglasijo pri kakem odbor-niku centralnega volilnega odbora.

„Edinost“ laže! Poročajo nam: Danes je tržaško železniško ravnanstvo razposlalo vse svoje mešetarje po kolodvorih. Prišli so tudi k nam v svobodno loko, da se prepričajo o pasivni resistenci. Ko pa so videli, da se natančno po predpisih dela, začeli so barrantati in sicer na ta način, da je prometni šef Egenberger pustil vse premikače kakor tudi druge uslužbence poklicati v pisarno in je z inšpektorjem Hoffmannom tako-le govoril uslužbenec: „Ako ne boste delali, kakor po navadi, bom pisal po 20 Slovencev v Ljubljano in vas zapodim vseh.“

Gospodu inšpektorju so torej slovenski delavci samo za izkoriščevanje. Saj vprašuje sicer vsakogar; ali zna nemški? Kaj pa, ko bi se res posrečilo, da bi jih dobil — ko vendar pri njem človek postaja človek še le tedaj, ko zna nemški? Nu, pa to se mu ne posreči, da bi mu ljubljanski delavci kar prileteli za bori dve kroni in 40 stotink dnevne plače!

Ali pri vsem tem je vendar jasno, da je „Edinost“ lagala, ko je rekla, da gospoda Hoffmann in Egenberger nimata Slovencev rada!

Le škoda, da se to lodi le tedaj, kadar jima voda v grlo teče!

„Uljudnost“ v tobakarni na južnem kolodvoru v Trstu. V nedeljo zvečer sem zahteval v tobakarni na južnem kolodvoru nekaj škatljic vžgalic. Ker sem zahteval slovenski, je bilo samoumevno, da hočem naše, ali dalo se mi je neke tuje trdke s ključem. Te vžgalice sem odklonil in zahteval slovenskih, nakar mi je rekla gospiča prodajalka, da jih — nimajo. Komaj verujoč temu dejstvu sem odhajal in v tem se je obregnila slovenski neka v tobakarni navzoča ženica (menda tudi prodajalka), češ: „Te se ne vžgejo...!“ — „Ne, meni ne!“ — zavrnil sem jo že iz daleka in odšel za enkrat. Zahtevam pa, da dobim prihodnjič že slovenske vžgalice in zahtevam najodločneje, da se prodajalka, ki ne znajo dostojno in uljudno občeavati z občinstvom, odstrani iz takih javnih krajev, kakor je kolodvor! In če mi začne omenjena

ženica prihodnjič zopet ponujati svojo zarjavelo mladost, zatrjam ji, da ji ne ostanem prav ničesar dolžan, ker sem za tako stvar navadno vedno dobro razpoložen, pa bodi tudi pred obitavstvom! Vse Slovence pa pozivljam, da naj zahtevajo in kupujejo le slovenske vžigalice! Bliznja tobakarna je takoj pri kolodvoru v ulici Miramar. Da pa v tobakarni na južnem kolodvoru, kamor prihaja vedno toliko slovenskega ljudstva, ni še slovenskih vžigalic, to je naravnost — škandal!! Načelnikštvo postaje Trst pa sporočam to — kakor merodajnemu — na znanje.

Pasivna rezistenca, ki so jo sklenili zavajati v službi tukajšnji železniki od danes naprej in ki se prej nego ne razširi tudi na druge postaje južne in državne železnice izven Trsta, je tisto orožje, ki se ga dandanes poslužujejo čisto uslužbenci in delavci večjih podjetij v opravičenem boju za izboljšanje svojega gmotnega položaja. Pasivna rezistenca na železnicih ni nič drugega, nego natančno izvrševanje obstoječih službenih predpisov za prejeemanje, nakladanje, prevažanje in oddajanje blaga, za prevažanje potnikov in prtljage in sestavljanje, trganje in odpravljanje vlakov. Ti predpisi so tako sestavljeni, da, ako bi se jih uslužbenci hoteli v normalnih časih več ali manje držati, škodijo vsakemu prometu in ga ovirajo. Prva občutna posledica pasivnega odpora ni samo počasnost na oddajanju in prejeemanju blaga po skladiščih, ampak so tudi velike zamude posebno tovornih vlakov. Povodom zadnjega tukajšnjega odpora odhajali in prihajali so vlaki s 5—8 urno zamudo. Četudi je železniška uprava z izdajanjem novih, spremenjenih predpisov za prometno službo sploh hotela onemogočiti ali vsaj oslabiliti občutne učinke vsake pasivne rezistence, se ji to ne posreči, ker so tudi novi predpisi taki, da se jih dejanski ne more izvajati, ne da bi občni promet trpel ob enem velike škode. Pasivni odpor je toraj orožje, ki je uprava podjetja naravnost sama daja na roke svojim uslužbencem.

Jezikovne razmere na primorskih sodiščih. Neki naš advokat v Trstu je bil prejel od okrajnega sodišča v Bujah v neki izvršilni stvari plačilni nalog za pristojbine prisilnega upravnika, glaseč pomotoma na K 13—, mesto samih K 4—. Na primerno pismeno opozoritev, doposlano imenovanemu okrajnemu sodišču, je sodna pisarna dala tale odgovor:

Vrača se predležeci predlog s opazkom da za sami pogreš je bio za-tavljen pla-težni nalog na 33 Kr. mjesto 4 K. Sub/.nalogi se novi poštarški Cek. — C. k. sudbena pisarna odio III Bujah 18. fe-bruara 1907. N. N. c. k. kancelist. — Slodi sam o-laski pečat c. kr. okraj sodišča v Bujah.

Iz Bazovice nam pišejo: V sredo dne 20. t. m. smo pokopali tu Matija Zaharja, p. d. Barona. Pokojnik je dosegel starost 84 let in je bil najstarejši mož v vasi. Mož je bil vedno zdrav do kakih 20 dnij pred smrtjo. Ali bil je tudi vedno zvesto naš na vsakih volitvah. Poslednjo čast mu je izka-zalo mnogo domačinov, a pevsko društvo „Lipa“ mu je zapelo žalostinke ob mrtva-skem odru, v cerkvi in na grobu. P. v. m.!

Smrti na deželi. — Župnik: „Kako pa to, Tomaž, da vas včeraj nisem videl pri maši?“ — Kmet: „Kaj hočete, gospod župnik, bilo je tako grozno vreme, da bi niti psa ne spustil zpod strehe. Sicer sem pa poslal k maši m o j o zeno!“

Rebus.
A
nik

(Rešitev prejšnje: PETER.)

Koledar in vreme. Danes: Marjeta, devica; Goslav; Ojdana. — Jutri: Leander, skof; Kremen. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 7°. Odkluz. — Vreme včeraj: lepo.

Društvene vesti in zabave.

Pevsko društvo „Ilirija“ pri sv. Jakubu v Trstu razvije in blagoslovi svojo zastavo meseca avgusta in sicer 25. tega. Slavnost se bo vršila na vrtu „Narodnega doma“ pri sv. Ivanu. V ta namen priredi omenjeno društvo koncert v dvorani g. Miklavca pri sv. M. M. spodnji, dne 9. junija tega leta s petjem, igro šaljivo tombolo in plesom. To-liko na znanje slov. bratskim društvom. Ob-širnejši program ter vabila na slavno društva priobčijo se oziroma razpošljejo pozneje. Ob enem se odbor obrača do pevcev s pozivom, da redno zahajajo k pevskim vjam, da bo možno čim častneje nastopiti. Novi pevci so dobro došli, obenem se odbor „Ilirije“ obrača do vseh njega dobrotnikov in družih rodolju-bor za podporo v namen zastave. Vsak še tako majhen dar za zastavo bo vsprejet s hvaležnostjo.

Akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu ima dne 27. t. m. ob 8 uri zvečer 7. redni občni zbor v prostorih društva v Gradcu.

Darovi.

Dijaškemu podpornemu društvu v Trstu je daroval g. Dr. M. Pretner odvetnik v Trstu K 10.— v počestčenje spomina pok. Josipa Wilfana.

Vesti iz Kranjske.

Preuredba Ljubljanskega kolodvora. Glasom zanesljivih poročil z Dunaja je projekt za povečanje južnega kolodvora v Ljubljani že izdelan ter se je te dni predložil želez-

niškemu ministerstvu v odobrenje. Stroški za preuredbo, ki se ima izvršiti tekom treh let, proračunjeni so na 3,200.000 kron. Dotične komisijonelne obravnave se bodo vršile baje že letošnje pomlad.

Osemdesetletnica. Iz Ljubljane se nam poroča: Naš rojak stotnik v p. gospod Matija Zitterer p. l. Casa Cavalchina je praznoval te dni svojo osemdesetletnico, zdrav in čvrst na duhu in na telesu. Stotnik Zitterer je bil tudi kot vojak vedno neomahljiv narodnjak ter živa tudi sedaj v narodnih krogih iskrene simpatije.

Lovska sreča. V nedeljo je ustrelil oskrbnik grajske barona Lichtenberga g. Josip Riedl v Rašici blizu Ljubljane izredno lepega divjega merjasca. To je na Kranjskem pač zelo redek lovski plen.

Shod privatnih uradnikov. Iz Lju-bljane nam poročajo: Kakor znano, stopi zakon o zavarovanju penzij privatnim urad-nikom in uslužbencem z novim letom 1909 v veljavo. Uprava penzijskega zavoda, ki bo imel svojo centralo na Dunaju, bo deloma v rokah deželnih podružnic, ki se po številu zavarovancev osnujejo ali za posamezne de-že, ali pa tudi za več dežel skupaj, kakor n. pr. pri delavski zavarovalnici. Ljubljanski, oziroma kranjski interesi oglasili so se že v nedeljo dne 24. t. m. ter odločno zahtevali, da se za Kranjsko podružnico penzijskega za-voda vsakakor osnuje v Ljubljani, ker preti sicer nevarnost, da bi bili majorizirani in v kot potisnjeni po narodnih nasprotnikih. Shod, katerega se je udeležilo čez 200 interesentov, sprejel je tozadevno resolucijo ter ob enem pozval naše državne poslance, da se na pri-stojnem mestu potegnejo za ustanovitev po-sebne podružnice penzijskega zavoda za Kranj-sko. Načelnik „Slovenske zveze“ dr. Šusteršič je zborovalcem sporočil, da bo „Slovenska zveza“ rada ustregla izraženi želji.

Slovensko žensko društvo. Že šest let obstoji v Ljubljani „splošno slovensko žensko društvo“, ki razvija prav živahno de-lavnost. Pod predsedstvom načelnice gospe dr. Tavčarjeve imelo je društvo v ne-deljo zvečer svoj letošnji občni zbor. Kakor posnamemo iz letnega poročila, ima društvo že lepo biblioteko, ki šteje 2268 del raznih modernih in klasičnih avtorjev. Kakor v prej-šnjih prireja „Slovensko žensko društvo“ tudi letos zasebna in javna predavanja, ki so bila vsa zanimiva in podučna, ter vsled tega tudi dobro obiskana. Dne 10. marca priredi društvo v „Mestnem domu“ v spomin pesnika Simona Gregorčiča akademijo s prologom, predavanjem in petjem. Dosedanji društveni odbor je bil z vslikom zopet izvoljen.

Vesti iz Goriške.

d. Pomanjkanje slovenskih sodnih uradnikov na Goriškem. Na Kranjskem tožijo vedno, da vstopa premalo juristov v sodno službo. Popolnoma isto pa je pri nas. Dasiravno vsako leto absolvirajo precejšnje šte-vilo pravnikov univerzo, vendar skuša le vsakdo dobiti mesto notarskega ali odvetni-

(Dalje na 4. strani).

Vinarsko in gospodarsko društvo v Dutovljah

pri Sežani

registrovana zadruga z omejeno zavezo

vabi na

I. redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo 10. marca ob 4. uri popol.

v društveni gostilni v Dutovljah.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrjenje računov za leto 1906.
5. Sklepanje o uporabi čistega dobička.
6. Slučajnosti.

Načelnstvo.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

= vsake bolečine

v zobarskem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Juscher

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Tovarna pohištva

Aleksand. Levi Minzi

ulica della Zesa št. 46

ZALOGA:

Piazza Rosario št. 1

Katalogi načrti in proračuni

NA ZAHTEVO.

Z vsemi udobnostmi opremljena

stanovanja ter pisarniške prostore

daje v najem s 24. avgustom

»Tržaška posojilnica in hranilnica«. Po-jasnila pri upravitelju hiše, Piazza Ca-serma št. 2 od 9.—12. ter od 3.—5. izvenzem nedelj in praznikov.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Posrečilo se nam je sestaviti
spopolnjen in patentiran brzi stroj za nogovice

THE VICTORIA

s katerim si zamore vsakdo ustanoviti

koristonosno domačo obrt s proizvodnjem

nogovic in sličnih predmetov. Trideset-

krat hitreje nego na roko. Nogovice so brez šiva.

Uporabo stroja „THE VICTORIA“ je možno

naučiti z lahkim poukom oziroma ustmeno v

naših pisarnah in zastopstvih.

Katalogi zastoj in poštnine prosto. — Odpošilja centrala:

The Victoria Stocking-Loom & Co.

TRST. Corso št. 17. f — Iščejo se resni zastopniki. — Corso št. 17.

PARIZ velika nagrada in
zlata medalja. — — —

Pohištvo

solidno in elegantno

po zmernih cenah

Rafaele Italia

TRST — Via Maicanton 7

Prihranitev na plinu

do

Gorilnik Wouwerman

50%

Podjetje Gasspar po zistemu Wouwerma

Halbmayr & Co., Dunaj

Izključni zastopnik s zalogo za Trst:

E. RUDAN, Via Gelsi št. 3 — Telef. 1889

Zlato kolajne:
DUNAJ - TURIN
PALERMO

L. Magrini & Figlio

Zlato kolajne:
DUNAJ - TURIN
PALERMO

TRST, ulica S. Giovanni št. 2 (Palača Salem) Telef. 1354

ODLIKOVANA TOVARNA IN ZALOGA

GLASOVIRJEV

Specijalitet priznanih in najboljših pianinov. Zaloga klavirjev. — Izključno zastopstvo

dvorne tovarne glasovirjev Friedrich Ehrbar na Dunaju.

Koncertni klavirji Ehrbar so na razpolago za koncertiste. — HARMONIJI, ELEKTR. AVTOMATSKI PIANINI, PHONOLA.

Da je v najem, v zameno, na obroke. Pograjnje, akordira. Cene zmerno.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5

KATALOGI BREZPLAČNO.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najvpešneje sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

je **TEKOČINA GODINA**

prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Jakoba in Josipa Godina, lekarna „All' Igea“, Farneto 4.

Steklenica stane K 1-40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenice proti poš. povzetju ali proti anticipatni pošiljavi sneška 7 K franko poštne in zavoja

škega koncipijenta, ali dobiti kako službo v bančnih podjetjih itd., dasi so se življenske razmere zlasti odvetniškega in notarskega stanu v novejši dobi vsled preoblike konkurence precej poslabšale. Posledica je, da nimamo na Goriškem nikakega slovenskega sodnega naraščaja in da preplavljajo tuji uradniki naše ozemlje. Klasičen vzgled v tem oziru sta ravno goriški sodniji. Na okrožnem sodišču, kjer je sistemizovanih izvenših predsednika deset sodniških mest, je en sam Slovenec (in še ta kot preiskovalni sodnik)! Na okrajni sodniji sta na dveh mestih od šestih slovenska sodnika. Slično razmerje je pri pisarniškem osebju. Pri tem moramo poudarjati, da najmanj polovica neslovenskih sodnikov lomi le za silo naš jezik. Tem razmeram pa ni drugače odpomoči kot s tem da vstopajo naši juristi pridno k sodniji. Za naše ljudi ravno sodna kariera ni slaba, ker so jezikovno najboljše kvalifikovani. Vsak obvlada slovenski, nemški in italijanski jezik, mnogo jih zna tudi hrvaški. In to je moment, ki se mora danes vpoštevati v prvi vrsti zlasti pri nas, kjer je skoro vsak akt pisan v treh jezikih. Tudi v začetku gmotne razmere sedaj vsled zvišanja avskultantskih plač niso več tako žalostne. Sicer pa so šli naši denarni zavodi slovenskim uradnikom vedno na roko. Vsekako pa je skrajni čas, da bi se započela živahna agitacija za vstopanje v sodno službo! V tem oziru bi tudi ne škodilo, ako bi prihajali juristi s Kranjske v Primorje!

Vesti iz Istre.

Tužne žrtve protinarodnega duhovnika. Neprestane so pritožbe rodoljubnih Kastelircev proti njihovu župeupravitelju Demarini, ki si prizadeva z vsemi silami, da bi tudi iz ondote cerkve izgnal tudi zadnjo sled narodnega jezika. Ali vse njihove pritožbe niso nič koristile in v javnih listih in na ordinarijatu v Poreču. Župeupravitelj se ni nimalo oziral ni na privatne, ni na javne tožbe svojih vernikov ampak je brezobzirno hodil dalje svojo pot ter uvažal latinščino in italijanščino na mesto narodnega hrvaškega jezika. Neko nedeljo je zopet — kakor javlja „Naša Sloga“ — zapel proti vsakemu običaju latinski psalm, kar je ljudstvo v cerkvi ogorčilo do skrajnosti. Dvojica vernikov — in to 61-letni Ivan Ružič in 55-letni Placid Bejaković — sta postala žrtvi tega najnovejše provokacije od strani župeupravitelja. Ivan Ružič, užaloščen in ogorčen, je rekel v cerkvi okoli stoječim: Pojmo iz cerkve! — a Bejaković je rekel župeupravitelju, naj sam peva v cerkvi, na kar sta ta dva in drugi Kastelirci res izšli iz cerkve in tu protestovali proti brezobzirnemu postopanju italijanskega duhovnika. Oba rečena moža-poštenjaka sta bila prijajena sodišču radi motenja vere in sta bila na okrožnem sodišču v Rovinju obsojena v strogo kazen. Ružič je dobil dva, Bejaković tri tedne zapore. Ostali obtoženci so bili rešeni krivde. „Naša Sloga“ zaključuje: Mi obsojamo vsaki najmanjši izgred v cerkvi in vsako, tudi najneznatnejše motenje verskih obredov, ali ob enem proglašamo odgovorne za take izgrede ogorčenega prebivalstva samo one, ki je izživljajo v nepremišljene korake sile. Tirajo torej v zapore ljudi radi njih, ki bi jih morali čuvati pred zapori Flapp, Flapp — naj ti Bog odpusti.

Gospodarstvo.

Nova bolgarska rudniška družba Pod firmo „Bolgarska rudniška delniška družba“ se je ustanovila v Sofiji z 1 milijonom začetnega kapitala nova rudniška družba. Med ustanovitelji je tudi dunajska tvrdka Hadži Mišev.

Nove industrije v Srbiji. Neka delniška družba namenuje ustanoviti v Jagodinu tovarno stekla.

Slovensko mizarstvo v Trstu. Kakor znano imamo mi Slovenci toliko v lesni trgovini, kolikor v lesni obrti precej velik vpliv. Tako se nabaja v Trstu (brez okolice) 23 slovenskih delavnic s 12 delavci in pomočniki.

Naše industrije v povspesjevanje prometa s tujci.

Predminolega tedna se je vršil na železniškem ministerstvu pogovor v stvari ustanovitve alpskih hotelov in obseju avstrijskih alpskih železnic. Razgovor pa ni dosegel do konca. Samo ob sebi umevno je, da so ptuji kapitalisti, ki se zanimajo za našo industrijo v prosep prometa s tujci. Mi pa, gospodarji v teh deželah, se vedemo povsem apatično nasproti tem prizadevanjem. To se mora spremeniti popolnoma. Narodna in sveta dolžnost za naše interesovane kroge je, da se čim prej združijo, da se čim prej združijo da se uspešno postavijo proti takemu priseljavanju ptujega kapitala, ker vsako tako udeleževanje iz tujine tvori en graditeljni kamen več za tisti babilonski stolp, ki naj nas zruši prej ali slej. Naša društva za povspesjevanje prometa s tujci in naše slovenske občine morajo torej delati na to, da se bodo v večih in večih in najznamenitijih krajih grepili moderi alpski hoteli s slovenskim kapitalom! V manjih krajih pa naj se že obstoječe gostilne preskrbe, s kolikor le možno modernim komfortom in dobro kuhinjo. Sploh bi imelo moderniziranje že obstoječih gostiln toliko v finančnem kolikor drugih obzirih prednost pred hoteti, ki se imajo šele graditi — prednost, ki je ni smeti podcenjati. Da pa bo tako moderniziranje možno, bi morali

posestniki dotičnih gostiln s podporo dežele ali države si ogledati Tirol ali Širco, da bi se seznanili s tamošnjimi modernim napravami in upravami takih hotelov in gostiln. To je sicer le par diletantskih misli, ki pa vendar morda niso tako brez vrednosti, da bi ne razmišljalo o njih nekoliko.

Koliko živine je na Ogrskem

Koncem minolega leta je imela Ogrska 6,533.836 komadov živine in sicer 1,795.128 konj 13.819 oslov, 4.256.755 prešičev. 6,580.630 ovac in 206.447 koz. Ako se te številke primerjajo z onimi leta 1904. te daj se opaža manjek in sicer za 114.725 rogate živine, 97.577 konj, 912 oslov, 18.555 prešičev in 254.000 ovac, dočim se je število koz pomnožilo za 23.644 komadov.

V kletih za vino

ne smemo spravljati pivo, žganje ali celo nasoljeno meso, kisló zelje in druge podobne reči. Duh teh stvari pokvari zrak in škoduje vsled tega vinu.

Razne vesti.

Is statistike Budimpešte. V nedavno izšli knjigi Pasztorja nahajajo se neki zelo zanimivi statistični podatki o življenskih razmerah v Budimpešti. V Budimpešti je leta 1901 živel 718.000 duš. 615.000 niso imeli takega dohodka, katerega bi se bilo moglo obdlačiti, a samo 12.000 ljudi je bilo, ki so brez eksekucije plačali svoj davek. Hiše so zelo zadolžene, na njih je vknjiženo 790 milijonov. Denarni zavodi so dali leta 1892 — 497 milijonov posojil na nepremičnine, a ta svota je leta 1898 narasla na eno milijardo in 47 milijonov kron.

Nevarnost kač na Francoskem in boj proti njim. O nevarnosti kač na Francoskem in o boju proti njim piše neki medicinski francoski list nastopno: Vsled pika strupenih kač umre na leto na Francoskem 60 oseb. Največ žrtev je o času cvetenja šmarnic; pri trganju te cvetlice navadno kače ugriznejo ženske. Sicer je človek pred to golaznijo popolnoma varen v goščah, ako ima škornje ali gamaše.

Gad vedno zbeži, ako človek ne stopi nanj. Vzlic seroterapiji ostane najbolje profilaktično sredstvo proti kačam njih zatiranje. V to svrhu je treba na eni strani ščititi one živali, ki pokončujejo kače, to je v naših krajih posebno jež, na drugi strani treba razpisati nagrade za uničevanje te golazni. V Indiji je na vsako strupeno kačo razpisana nagrada 4 anasov, to je 30 stotink in v Indiji izgubi vsako leto vsled kačjega pika svoje življenje okoli 25.000 ljudi. V Franciji plačujejo za glavo vsacega gada 25 do 30 stotink. V departementih: Jura, Vendeja, Loire Inferieure, Haute Saone, kjer je največ strupenih kač, zaslužijo lovci kač na leto toliko, da se zamorejo od tega preživljati. V enem teh departementov so tekom 27 let ulovili 300.000 gadov. Nekdaj je bilo tudi v Gozdu Fontainebleau, kjer se nahaja znameniti zgodovinski grad, mnogo kač. Od kar so pa razsane znatne nagrade na njih uničevanje, so izginile, vsaj blizo človeških stanovanj.

Kako so sodili pred 200 leti Leta 1696 se je pripetil v Lokavcu blizu Ajdovščine slučaj — ki tudi danes ni ravno posebno redek — da fant Andrej Lokar ni maral poročiti Neže Črnigoy, s katero je živel v zelo intimnih odnosih. Neža se pa ni pustila kar tako meni nič tebi nič zapustiti, marveč je nezvestega fanta tožila pri tedanjem goriškem arhidijakonu križaju, ki je tedaj imel oblast soditi v tacih stvareh. Razsodba se je glasila tako-le: Andrej Lokar je dolžan poročiti Nežo Črnigoy; če pa tega ne stori, jej mora plačati toliko, kolikor bi sicer ona dobila dote, to je, 100 zlatov v denarju, 50 zlatov v blagu in poleg tega še par volov. Vsak posebej mora za kazen plačati 25 lir in Andrej Lokar tudi sodne stroške. Kakor vidimo, so v tistih časih zelo ostro sodili take pogrebe. Andrej se je pač nazadnje raje odločil za poroko z Nežo, ki je bila bogata nevesta, kakor da bi plačal tako lepo svoto in povrhu tega še iz hleva izgubil par volov.

Za reformo cerkve v Rusiji Iz Zadra poročajo, da je zaderski pravoslavni škof dr. Miloš pozvan na veliko cerkveno skupščino višega pravoslavnega svečenstva, ki se bo v bližnjem času vršilo v Rusiji, da se posvetuje o reformi tamošnje cerkvene organizacije in o ustanovitvi ruskega patrijarhata.

Silni Viharji so v zadnjih dneh napravili po Nemčiji ogromno škode. V zapadni Nemčiji je temperatura narasla, vled česar se je pričel tajati sneg, tako da se je bati poplavl.

Krvavi letopis Variave. Izmed vseh mest v Ruski Poljski je imelo mesto Varšava v minolemu letu največ mučnikov, žrtev revolucije. V tem letu je bilo ubitih 20 častnikov, 7 orožnikov in 56 stražarjev. Ranjenih je bilo 42 častnikov, 12 orožnikov in 42 stražarjev. Od revolucionarjev je bilo povprečno ubitih vsak mesec 179 ljudi.

Roman madjarskega aristokrata. Iz New-Yorka poročajo, da je tamkaj umrl madjarski grof Blaž Raday. Grof se je leta 1897 izselil v Ameriko, ter je tamkaj živel pod imenom Nagy. Leta 1903 se je oženil s hčerko nekega ameriškega milijonarja, akoravno je v Budimpešti zapustil soprogo. Njegova druga žena je še le nedavno zvedela, da prva žena Radayeva še živi; radi tega je uročila tožbo za ločitev. Minoli teden je

imela biti razprava pred sodiščem. Raday ni prišel na sodišče, ali dospel je pismo iz nekega zavoda za umobolne, v katerem se javlja, da je Nagy, prav za prav grof Raday bil dve leti v blaznici.

Madjarsko gledališče v New-Yorku dobi podporo od ogrske vlade in to tako veliko, da bo v New-Yorku stalno madjarsko gledališče, a igralci bodo dobro plačani.

Gospodarskih strojev so uvozili iz inozemstva na Ogrsko od 1. jan. do 30. septembra 1906 za 19,619.200.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besede: mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pisano naroči kak „MALI OGLAS“ ošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglas obavljen če ni osebna poznana Upravi lista. Tarifa je nastanjena na čelu „MALI OGLASOV“ in vsake akte preračun. Koliko mu je plačati s tem, da prejšnje besede Oglase treba nasloviti na „INERATNI ODOLEK“ „Edinosti“ Na vprašanja potom pisem bo dajal „INERATNI ODOLEK“ informacije edino le, če bo pisnu priložena znanke za odgovor.

Harmonij od najznamenitejših tvrdke, primeren za v kako cerkev, z 16 registri z jako močnimi in nežnimi glasovi, krasno izdelan, se p o da po nizki ceni. Nastov se poizve pri organistu v Barkovljah.

Hiša na prodaj v 1 ekanih štev. 3, z 4 prostori in dvoriščem na lepem prostoru. Cene po dogovoru, tudi na obroke. Zglediti se je pri Josipu Gregorič, trgovina via Barriera št. 4, v Trstu

Pridna dekla se išče takoj za Barkovlje. Prijaviti se je tam štev. 419 III. nad., levo.

Stanovanje (1, 2 ali 3 sobe, sobico, kuhinjo in vodo, ako možno plin) iščem v bližini Piazza Caserma. Ponudbe pod „Tri osebe“ na „Ineradni oddlek Edinosti“.

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva ANDREJ JUG — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (za ježelnim sodiščem). Cene brez konkurence. — „voji k svojim!“

Pohištvo svetlo ali temno, se prodaja; popolne sobe in posamezni komad. Izbera solice. Cene, da se ni bati tekmovalca. Ulica Farneto 12 [nasproti Okr. boln. blag.] A. Gullich.

F. Ščuka prodaja kuhinjsko opremo: omare, mize itd. iz prve roke. Trst, ulica Ferriera št. 2a.

Slavoj Škerlj, k ojač priporoča sl. občinstvu za Veliko noč svojo moderno urejeno krojačnico. Najmodernejši dunajski vzorci. Nizke cene, solidno delo. Svoji k svojim! Piazza Barriera 3, I.

Orkestron popolnoma nepokvarjen, avtomat z 3 valarji po 8 muzikalnih komadov. Vložek 10 vin. Ima na prodaj Hotel Ličen v Rihenberku.

Kdor želi pristna, jamčena vina

naj se obrne na dobro znano ZALOGO VINA

DOMENICO RAVALICO, TRST

ulica Nicolò Macchiavelli št. 32. — Telef. 1729

kjer najde Istrska, Furlanska, Dalmatinska vina, Kraški teran kakor tudi stara vina po nizkih cenah.

Posilja tudi na dom. — Za krčmarje in gostilničarje cene po dogovoru.

Odvetnik Dr. FRAN BRNČIČ

Je odprl svojo pisarno

v Trstu, Piazza S. Caterina št. 4, II. nad.

Uradne ure: 8.1/2 — 1.1/2 predp. in 4. — 6.1/2 popol.

TELEFON št. 1458.

PRVA ZALOGA VINA

UMBERTO ZUCCO

TRST — ulica Tiziano Vecellio 9

ima izključno izvrstna namizna vina

Istrski refosk po 72 stot. liter; Dalmatinsko vino po 80 st. liter; Opolo iz Omilja po 80 st. liter; razun tega

Izbera finih likerjev v buteljkah.

SPECIALITETA Refosk iz Karbet (iz lastnih vinogradov) zajamčeno pristen 3 K buteljka.

Posilja tudi na dom. — Jamči za pristnost lastnih pridelkov.

Za gostilničarje

cene po dogovoru

Agencija MERKUR

TRST, ul. Nicolò Macchiavelli 19, Telef. 1874

Komisije in zastopstva

Informacijska pisarna.

Preskrbuje nakup in prodajo raznovrstnega blaga po najugodnejših pogojih. Zaloga raznovrstnega blaga: patentiranih ognjišč, Ciril-Metodijevega licila, pražke gnjati, surovega masla itd. itd.

Deklo sprejme takoj družina z dvema otrokoma Rojan (Kampanja Pertot)

Stanovanje soba in kuhinja, se odda v najem v Rocolu št. 437. N. M. Kušir.

Štiridesetletni gospod, lepe zunanosti, močan, zdrav, izučen, inteligenten, z letnim dohodkom 3800 kron, želi poročiti z simpatično gospodično, ali udovo, gospodinjjo, izučeno, z premoženjem 10.000 kron. P. nudbo s sliko sub. „Premoženje 10.000“ restante, Trst 1.

MAJ. Prosim dvignite drugo pismo pod „Zaupna glavna pošta.“ — Mira.

Na prodaj je mala prodajalnica zelenjave, sadja, mleka in kruha. — Na poze „Ineradni oddlek Edinosti“.

Izobražena gospodična išče prijate jico, nudbo s sliko pod „Vesela“ ste restante, Trst, glavna pošta.

Vinotoč v lepem položaju, prodaja se takoj. V. se poizve pri blagajni kavarne „Casa Rossa“ od 1. do 2. popoldne.

Rabljene znamke v veliki ali mali količini, kupujem ali prodajam. Ponudbe pod „Rabljene znamke“ na „Ineradni oddlek Edinosti“.

Re di odpotovanja prodaja se takoj. V. se poizve pri blagajni kavarne „Casa Rossa“ od 1. do 2. ure popoldne.

Hiše dvorce zemljišča kupujem v mestu ali okolici. Ponudbe pri blagajni kavarne „Casa Rossa“ od 1. do 2. ure popoldne.

Kupujem na obroke v bližini mesta mali dvorce (vilo) ali hišico (2 3, 4 sobe, kuhinje, vrt, vodo. Posredovalci so izključeni. Ponudbe pod N i k i t a na „Ineradni oddlek Edinosti“.

Kisló zelje repa s Kranjske, je v vseh letnih dobah v zalogi Josipa Dolžič, ulica Sorgente 7, telefon 1465.

Angelo Lizza

slikar, dekorator, slika izveske itd., lakir v Trst — ulica Paduina št. 9 (vokal ulica Chlozza).

Vsprejema vsakovrstno dekoracijsko, umetniško delo, kakor sobe izveske in lakiranje.

BOGOMIL PINO

bivši urar v Sežan

javlja svojim cenjenim odjemalcem da je odprl svojo novo

prodajalnico ur

v Trstu, ulica Vincenzo Bellini št. 13

nasproti cerkve sv. Antona novega.

Prodaja vsakovrstne ure in popravlja iste po zmernih cenah in z jamstvom